Č. 3760.

Školství: * Školnímu patronu nepřísluší právo členství v místní školní radě zřízené podle zák. č. 292/20 a nař. č. 605/20.

(Nález ze dne 18. června 1924 č. 18.740/23.)

Věc: Josef C. M. v D. proti ministerstvu školství a národní osvěty o členství v místní školní radě.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: K dotazu z 20. ledna 1921, bude-li st-l jako patron obecné školy v Š. míti svoje zastoupení v míst. škol. radě zřízené podle zák. z 9. dubna 1920 č. 292 Sb., prohlásila zšr vynesením z 10. února 1921, že podle zák. toho pro složení mšr-y výlučně platného, patron nemá zástupce v mšr-ě. Odvolání st-lovo bylo nař. rozhodnutím zamítnuto z důvodů rozhodnutí zšr-y. Stížnost neshledal nss důvodnou z těchto úvah:

Podle § 2 zák. o dozoru ke školám z 24. února 1873 č. 17 z. z. skládala se mšr ze zástupců náboženských společností, školy a obce školní a měl mimo tyto členy »právo jako člen v školní radu místní vstoupiti a jednání buď osobně nebo skrze zástupce s právem hlasovacím se účastniti, kdo jest v držení školního patronátu.«

Tvrdí-li tedy st-l, že byl resp. je ještě v držení patronátu v příčině školy obecné v Š., tedy ovšem za platnosti uvedeného § 2 náleželo mu jako takovému právo členství v příslušné mšr-ě.

Uvedený § 2 zem. zák. o dozoru ke školám nelze však pokládati nadále za platný. Podle zák. z 9. dubna 1920 č. 292 Sb., jímž se upravuje správa školství, § 17, »zřídí se v každé školní obci místní školní rada . .«, která podle § 18 »se skládá: 1) z předsedy, 2) ze zástupce školy, 3) ze zástupců obce školní«. Již z této přímé dikce zákona plyne, že výpočet členů mšr-y v § 18 podaný jest výpočtem taxativním a že mimo členy tam uvedené nikdo jiný členem mšr-y není.

Když pak § 37 téhož zákona prohlašuje zásadu, ostatně již z povahy věci a ze všeobecných pravidel právních plynoucí, že totiž »veškerá ustanovení starších zákonů a nařízení, pokud odporují tomuto zákonu, pozbývají platnosti,« tedy jest zřejmo, že dnem účinnosti §§ 17 a násl. zák. č. 292/1920, t. j. podle § 38, odst. 2 zák. a čl. I § 1 vl. nař. ze 6. listopadu 1920 č. 605 Sb. dnem 13. listopadu 1920 resp. dnem rozpuštění dřívějších mšrad podle čl. I § 2 nař. č. 605/1920 — t. j. dnem 31. prosince 1920 pozbyl platnosti vedle četných jiných předpisů zákona o dozoru ke školám z r. 1873 — zejména též zmíněný § 2 zák. tohoto, a že tudíž v nových mšr-ách zřízených podle zák. č. 292/20 a nař. č. 605/20 držiteli školního patronátu v této vlastnosti členství nepřísluší, pokud ovšem s nadzcela výjimečně nebude příslušnými korporacemi vyslán do mšr-y jako zástupce školy nebo školní obce.

Na tomto zcela jasném právním stavu nemůže nic měniti tvrzení stížnosti snažící se dovoditi, že prý §em 18 zák. č. 292/20 byli určeni toliko volitelní členové mšr-y, že tím však není dotčeno členství oněch činitelů, kterým členství náleží již ze zákona samého; neboť nehledě ani ke shora již uvedené přesné dikci zákona — i příslušní duchovní, správ-

cové (§ 3 zák. z roku 1873), dále správce školy (§ 4 prvá věta téhož zák.), starosta obce (§ 5. č. 1 téhož zák) a konečně virilisté v obecním zastupitelství (§ 6 téhož zák.) byli členy mšr-y ze zákona samého a bez volby, kdežto nyní členy mšr-y nejsou, leč by ovšem byli volbou příslušných činitelů (konferencí učitelstva neb obecním zastupitelstvem — §§ 20 a 21 zákona č. 292/20) do ní vysláni jako zástupcové školy resp. občanstva podle § 17 č. 2 a 3 zák. č. 292/20. Stejně nepadá tu za daného zákonného stavu na váhu okolnost, na kterou stížnost dále poukazuje, že totiž st-l i na dále hradí většinu nákladu na školu. Neboť zákonem č. 292/20 prozatím (viz §§ 35 a 38 zák. č. 292/20) dosavadní předpisy zákonů o zřizování škol a o uhražování nákladu na školství obecné změněny nebyly, a trvají tedy příslušné závazky jeho dále bez ohledu na to, zda a jakým způsobem novým zákonodárstvím byla dotčena jeho práva účasti při správě školy.

Poukazuje-li st-l v tomto směru na určitou nesrovnalost mezi právy jeho a povinnostmi, nemůže nss, povolaný, aby zkoumal toliko zákonitost určitých rozhodnutí neb opatření správních úřadů, — zabývati se úvahami o tom, zda uvedené disposice zákona č. 292/20 jsou spravedlivé, a to tím méně, když nové zákonodárství provádějíc vesměs zásadu rovného hlasovacího práva dává každému občanu stejnou míru politických práv bez ohledu na jeho poplatnost, vzdělání a pod. a bez ohledu též na event. břemena, která mu v zájmu veřejném jsou uložena. Možno tudíž jediné poukázati v tomto směru na předpis § 8 zák. z 24. února 1873 č. 16 o úhradě nákladu na školy obecné, podle něhož školní patron může se za jistých předpokladů zbaviti svých povinností tím, že se patronátu vzdá.

Z uvedených úvah nelze v postupu žal. úřadu shledati ani nezákonnosti ani vadnosti, a bylo rozhodnouti jak shora uvedeno.

Č. 3761.

Župní úředníci: * Bývalí župní úředníci, kteří byli ustanoveni před 28. říjnem 1918, nemají podle § 8 zák. č. 210/1920 nároku na pensijní požitky, nesložili-li slib věrnosti čsl. republice.

(Nález ze dne 18. června 1924 č. 10.433.)

Věc: Dr. Karel K. v N. proti administrativnímu výboru bývalé župy Nitranské o pensionování.

Výrok: Stížnost se zamítá jednak jako bezdůvodná, jednak jako nepřípustná.

Důvody: Rozhodnutím ze ... vyměřil žal. úřad st-li pensijní požitky; při určení pensijní základny započetl žal. úřad st-li služební dobu od 24. března 1898 do 30. června 1919 (úhrnem 2 roky, 3 měsíce a 7 dní) se zřetelem k vysokoškolskému vzdělání st-lovu 24ti roky a stanovil pak vzhledem k poslednímu platu st-lovu 6000 K na základě §§ 21 a 22 župního pensijního statutu pensi částkou 4080 K, bytnou pensi částkou 760 K a válečnou podporu částkou 600 K ročně. — — —

Stížnost podanou do tohoto rozhodnutí neshledal nss důvodnou.

I. — — — —